

„А речи су тако земне, кад је туга надземаљска.“ Извињавам се сени великог песника због тога што његове стихове стављам у овај наш недостојни актуелни политички контекст. Он је опевао смрт најдражег бића, покушавао да изрази бол који може разумети само неко ко је у животу изгубио дете, или, евентуално, родитеља. Зато и јесте мало непримерено помињати га у контексту овог српског политичког куплераја. А, опет, тај ме стих упорно прати у овим данима петогодишњице „једностраног проглашења косовске независности“. С тим да се туга повремено смењује са стидом, очајем, огорчењем и гневом.

Наравно да се то не може поредити са индивидуалним губитком. Наравно да је „грађанима Косово тек шесто-седмо на листи приоритета“, како нас перманентно убеђују наши стручњаци за јавно мњење и испирање мозга (поготово када га у понуди ставите на исти списак са незапосленостју, стандардом, здрављем или породичном срећом). Наравно да су „уморне од Косова“ већ и многе патриоте (о „патриотама“ да и не говоримо) и да нас стално позивају да се окренемо другим и важнијим стварима. Али, опет, мимо свих брига и проблема са којима се свакодневно сусрећемо и мимо акутне јурњаве за преживљавањем, статусом, новим задовољствима или старим временом, постоји и нека врста готово метафизичке туге коју примећујем како код себе, тако и на лицима многих пријатеља и тзв. „обичних људи“ при погледу на не само убрзани процес губитка Косова и Метохије, него и готово свеопшту државну и националну девастацију, а, пре свега, на начин на који српске власти и њихови медијски сателити у том процесу саучествују и како га потпомажу.

И није ми довољна сатисфакција то што верујем, тачније, прилично сам сигуран – и то није само пука жеља, нада и „клетва“ – да се ова неславна косовска прича никако неће добро завршити по њене тренутне главне „јунаке“.

Пре пар недеља смо на овом месту навели неколико карактеристичних изјава водећих

српских политичара (председник, премијер, први потпредседник) на тему Косова и евроинтеграција из којих се више него јасно могло видети да они немају ни жеље, ни храбрости, ни капацитета да се супротставе притисцима у правцу прихватања косовске независности. А поготово немају ни снаге ни жеље да барем покушају да скрену са – све је очигледније – погубног курса „ЕУ без алтернативе и по сваку цену“.

У међувремену смо имали предлог једне прилично двосмислене косовске платформе од стране председника Николића, која је углавном била на линији компромисерске политике „и Косово и ЕУ“ његовог претходника Тадића. Али чак и такав „ни-риба-ни-девојка“ документ изгледа да је био превише „тврд“ и неприхватљив за нову српску владу и западне амбасаде, те је платформа брже-боље измењена у нешто што не личи готово ни на шта – а понајмање на платформу за очување Косова и Метохије у саставу државе Србије. И љуто се председник вара ако мисли да је тим својим предлогом, како рече, „спасао душу“.

Но, чак и то као да је било мало премијеру Ивици Дачићу, притиснутом аферама, сенком ванредних избора и медијско-политичким пресингом Александра Вучића, те је у оптицај убацио – додуше, неофицијелно и тобоже узгредно – чак и столицу у Уједињеним нацијама за Косово. Касније је та понуда неуверљиво демантована у смислу да је то „само хипотетика“ могућност и тек у случају постизања свеобухватног договора“. Али реч је пала и не треба сумњати да ће и та фантомна столица пре или касније осванути на списку (не)званичних захтева на некој од етапа нашег европског пута.

А погледајмо, за тренутак, како ствар стоји на оној другој, противничкој страни. Хашим Тачи (као и његова претходница на месту главног преговарача Едита Тахири) има јасан

мандат и пред собом јасан задатак да имплементира косовску независност, сачува „територијални интегритет“ и успостави контролу над Србима на северу који суверенитет Приштине не признају. Он то не крије и на томе предано ради, имајући у виду устав и Ахтисаријев план као „црвено слово“. Тако је, на пример, након последњег бриселског састанка „министар иностраних послова“ Косова Енвер Хоџај изјавио да последњи разговори Ивице Дачића и Хашима Тачија представљају „нови корак у правцу реинтеграције севера Косова у косовске институције; једини политички и законски оквир за север Косова јесте план Мартија Ахтисарија и устав Косова“, нагласио је Хоџај. А Тачи појашњава како на Косову „не може бити никаквог ентитета попут Републике Српске, или било чега сличног“.

А опозиција? Тачијеви и Харадинајеви људи се међусобно по Косову дословно убијају – што због политике, што због поделе криминалног плена и утицаја. Али у овој ствари делују синхронизовано као какав плесни пар у уметничком клизању. Председник Алијансе за будућност Косова Рамуш Харадинај „подржава дијалог власти Косова и Србије и истиче да нема другог излаза осим нормализације односа“; он сматра да је "нормализација односа у интересу Србије и Косова, као и да је Ахтисаријев план једини избор за Србе на северу Косова.“ О томе шта раде и шта заступају они радикалнији, попут „Самоопредељења“ и Аљбина Куртија, да и не говоримо.

Можда неки приштински медији или тамошњи „независни интелектуалци“ имају другачији став? Наравно да не. Сем што су повремено још радикалнији и бескомпромиснији и од власти и од опозиције, то јест, и од Тачија и од Харадинаја. А, да. И бескрајно боље обавештени и за проблематику бриселских договора неупоредиво више заинтересовани од својих београдских пандана, утонулих у афере и трачеве.

За то време, обратите пажњу, из кулоара српских власти (одакле, иначе, у одабране медије свакодневно цуре информације о свему и свачему, укључујући и о томе ко ће следећи бити ухапшен и шта је ко од приведених вечерао и изјавио приликом саслушања), нема никаквих назнака о томе шта је у Бриселу договорено (него то пар дана раније сазнајемо из приштинских медија), и шта ће бити српска „црвена линија“. Односно, постоји ли било који захтев Брисела, односно Приштине, након којег би српски преговарачки тим (ако се ово друштво што у Бриселу периодично чинодејствује уопште

може тако звати) рекао једно љубазно али одлучно – „не, хвала“.

Разуме се да бих страшно волео да могу рећи како то албански политичари вероватно само (не)вешто спинују и припремају своју јавност на за њу неповољно решење. Али, авај, колико читалаца овог текста би се усудило да тврди како већ за недељу или две дана најаве приштинских медија и политичара неће постати наша политичка реалност, док ће се њихове српске колеге муцаво извлачити како „то“ што је договорено не значи оно што изгледа да значи, те да они никада неће признати независност Косова итд. А онда се поново бацити на оно „главно“ – расподелу преосталог политичког плена, међусобне оптужбе и интриге у очекивању ванредних парламентарних избора. Заправо, чини се да је у данашњој политичкој Србији само и једино то заиста важно. И да је то, изгледа, једина „црвена линија“ за коју је наша вајна „елита“ заинтересована, коју познаје и признаје.